

Biblioteques que s'han quedat petites

A les comarques gironines hi ha 23 biblioteques que cal ampliar perquè no s'ajusten al que marca el mapa de la lectura pública de Catalunya

Olot, Blanes i Salt han començat a redactar els plans per a les noves biblioteques de proximitat a la seva xarxa urbana

Vilablareix i Santa Cristina d'Aro han reprès les obres

Mapa de lectura pública de les comarques de Girona						
■ Inexistent. Cal construir ■ No adequada. Cal ampliar o traslladar ■ Biblioteca adequada CC: Biblioteca central comarcal. BF: Biblioteca filial. BL: Biblioteca Local. N.E: No existent. PC: Pla de ciutat. Prox.: Biblioteca de proximitat						
MUNICIPI	TIPUS	SUPERFÍCIE PROGRAMA	SUPERFÍCIE SÍNTESI	% superfície síntesi/ programa	% no adequació	ADEQUADA
Alt Empordà						
Figueres (45.262)	BCC/BCU	2.412	1.500	62,2	37,8	adequada
La Jonquera (3.203)	BF	481	297	61,8	38,2	adequada
Castelló d'Empúries (11.794)	BF	1.190	820	68,9	31,1	adequada
L'Escala (10.508)	BL	1.125	428	38	62	no adequada
Llançà (5.105)	BL	758	100	13,2	86,8	no adequada
Roses (19.896)	BL	1.595	763	47,8	52,2	no adequada
Vilafant (5.523)	BL	787	n.e			
Figueres (45.262)	proximitat	pendent PC	n.e			
La Bisbal d'Empordà (10.679)	BCC	1.134	500	44,1	55,9	no adequada
Begur (4.221)	BF	633	234	37	63	no adequada
Calonge (10.851)	BL	1.142	909	79,6	20,4	adequada
Castell-Platja d'Aro (10.527)	BL	1.126	500	44,4	55,6	no adequada
Palafrugell (22.880)	BL	1.707	1.046	61,3	38,7	adequada
Palamós (17.813)	BL	1.491	955	64,1	35,9	adequada
Sant Feliu de Guixols (21.961)	BL	1.672	965	57,7	42,3	adequada
Santa Cristina d'Aro (5.106)	BL	758	110	14,5	85,5	no adequada
Torroella de Montgrí (11.494)	BL	1.175	796	67,8	32,2	adequada
Puigcerdà (8.957)	BCC	1.027	785	76,4	23,6	adequada
Olot (33.813)	BCC/BCU	2.081	1.217	58,5	41,5	adequada
Olot (33.813)	proximitat	pendent PC	n.e			
Girona (97.198)	BCC/BCU	3.825	7.055	184,5	-84,5	adequada
Salt (30.146)	BCU	1.975	1.185	60	40	adequada
Bescanó (4.705)	BF	732	173	23,6	76,4	no adequada
Celrà (4.914)	BF	745	267	35,8	64,2	no adequada
Quart (3.255)	BF	488	205	42	58	no adequada
Sant Gregori (3.343)	BF	502	576	114,8	-14,8	adequada
Sant Julià de Ramis (3.467)	BF	520	125	24	76	no adequada
Sarrià de Ter (4.790)	BF	737	743	100,8	-0,8	adequada
Gironès						
Cassà de la Selva (9.925)	BL	1.095	495	45,2	54,8	no adequada
Llagostera (8.157)	BL	971	850	87,6	12,4	adequada
Girona (Salvador Allende)	proximitat	610	793	130	-30	adequada
Girona (Antònia Adroher)	proximitat	795	685	86,2	13,8	adequada
Girona (Just M. Casero)	proximitat	710	585	82,4	17,6	adequada
Girona (Ernest Lluch)	proximitat	790	599	75,8	24,2	adequada
Salt (30.146)	proximitat	pendent PC	350			
Ripollès - P. Egarí						
Banyoles (19.341)	BCC	1.567	750	47,9	52,1	no adequada
Porqueres (4.491)	BF	674	775	115	-15	adequada
Ripoll (10.904)	BCC	1.145	1788	156,1	-56,1	adequada
Campdevànol (3.469)	BF	520	190	36,5	63,5	no adequada
Sant Joan de les Abadesses (3.469)	BF	520	25	4,8	95,2	no adequada
Blanes (39.785)	BCC/BCU	2.254	2.100	93,2	6,8	adequada
Lloret de Mar (40.387)	BCU	2.285	2.214	96,9	3,1	adequada
Breda (3.767)	BF	565	161	28,5	71,5	no adequada
Hostalric (4.018)	BF	603	204	33,8	66,2	no adequada
Riells i Viabrea (3.980)	BF	597	250	41,9	58,1	no adequada
Vilobí d'Onyar (3.053)	BF	458	92	20,1	79,9	no adequada
Anglès (5.719)	BL	800	533	66,6	33,4	adequada
Arbúcies (6.741)	BL	872	117	13,4	86,6	no adequada
Caldes de Malaveia (7.071)	BL	895	206	23	77	no adequada
Maçanet de la Selva (7.175)	BL	902	849	94,1	5,9	adequada
Sant Hilari Sacalm	BL	803	785	97,7	2,3	adequada
Santa Coloma de Farners (12.448)	BL	1.222	1.065	87,1	12,9	adequada
Sils (5.702)	BL	799	304	38	62	no adequada
Tossa de Mar (5.952)	BL	817	316	38,7	61,3	no adequada
Vidreres (5.952)	BL	942	1.065	38,7	61,3	no adequada
Blanes (39.785)	proximitat	pendent PC	n.e			

GEMMA BUSQUETS ROS - GIRONA

El 24 de març, en una visita a Figueres, la consellera de Cultura, Natàlia Figueres, va anunciar que la nova biblioteca, situada en un edifici de l'antic escorxador, al parc de les Aigües, compartint espai amb l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà, es començarà a construir el 2025. El cost del projecte es calcula que serà entorn dels 3,5 milions d'euros. A principis d'any es va començar el procés, amb voluntat de ser participatiu, de la redacció del pla funcional, un document que ha de definir els serveis que ha d'oferir la biblioteca i el dimensionament dels espais requerits per a la prestació d'aquests serveis. La capital de l'Alt Empordà, Figueres, amb més de 45.000 habitants, disposa de la biblioteca Fages de Climent, que és la biblioteca central comarcal. Però tots els municipis de més de 30.000 habitants han de tenir una biblioteca local de proximitat que s'ha de concretar en un pla municipal de biblioteques. Així ho estableix el mapa de la lectura pública de Catalunya (2014), que fa una radiografia de les necessitats i el tipus de servei bibliotecari que correspon a cada municipi en funció de diferents paràmetres, entre altres els de població, i estableix també uns estàndards, des de la superfície de programa –els metres quadrats útils–, una forquilla de personal, el fons que ha de tenir i un horari d'obertura setmanal. Segons el grau d'aplicació d'aquests estàndards es considera si la biblioteca és adequada o si cal ampliar-la o traslladar-la, o si cal construir-ne una de nova. El mapa de la lectura pública ha de servir com a

instrument de planificació per als ajuntaments en funció de la idiosincràsia i les característiques urbanístiques de cada ciutat.

“Ni un poble sense escola, biblioteca i telèfon” era l’ideari d’Enric Prat de la Riba quan va ser elegir primer president de la Mancomunitat el 1914. Cent anys després, la xarxa de biblioteques es manté com el seu buc insígnia. I el mapa de la lectura pública determina que els municipis de més de 5.000 habitants estan obligats a tenir biblioteca amb personal bibliotecari diplomada. Si es repassen els municipis de les comarques gironines en el mapa, Vilafant, amb 5.562 habitants segons les xifres de l’Idescat del 2022, és l’únic municipi de la demarcació sense una biblioteca.

Un dels casos històrics de biblioteques no adequades és la de Banyoles. Es va inaugurar el 22 de gener del 1997 en un primera planta del número 155 al carrer de la Llibertat, al barri de la Vila Olímpica. El setembre passat, l’ajuntament banyolí va aprovar el programa funcional de la nova biblioteca central comarcal del Pla de l’Estany que se situarà a l’edifici de la Providència, davant dels jardins de la muralla i a tocar del renovat Museu Arqueològic, que preveu obrir les portes l’estiu del 2024. El document que marca les línies generals dels serveis que ha de donar la nova biblioteca comarcal del Pla de l’Estany determina que el centre ha de ser capaç de donar servei a una Banyoles de 30.000 habitants (ara en té uns 20.000). La intenció és que la seva estructura sigui prou flexible per adaptar-se als canvis. Tindrà uns 3.000 metres quadrats –quatre vegades més gran que l’actual– repartits en diferents nivells. Junt amb les zones de lectura per a adults i per a mainada, hi haurà una sala polivalent, un espai per a activitats infantils, una sala d’exposicions, aules d’estudi de diferents dimensions per a estudiants de totes les edats, un espai de formació i de tallers, incloent-hi una cuina, un petit auditori i diferents sales de treball.

Un repàs als paràmetres del mapa de la lectura pública aplicats a la xarxa actual de biblioteques de les comarques gironines indica cinc semàfors vermells, segons els quals cal construir biblioteques locals de proximitat, perquè les localitats superen els 30.000 habitants. Són els casos de Blanes –on ja hi ha una biblioteca comarcal –, a Lloret de Mar –que també té una biblioteca municipal–, Olot –on hi ha la Marià Vayreda– i Salt –que disposa de la biblioteca lu Bohigas–. En alguns casos ja s’ha posat fil a l’agulla amb la redaccions dels plans municipals de biblioteques. L’any passat, Blanes va redactar el pla de ciutat amb una subvenció de la Diputació de Girona, administració que ha atorgat un ajut per redactar el pla de Salt. Per la seva banda, Olot també ha començat la redacció del pla funcional de la nova biblioteca local de proximitat.

Hi ha un total de 23 biblioteques senyalitzades de color taronja, que indica que són equipaments no adequats, per espai, població i fons, i per tant són biblioteques que cal ampliar o traslladar en d’altres espais. Quant a les biblioteques centrals comarcals, hi ha el cas de la biblioteca del Baix Empordà, encallat des de fa deu anys. Amb el nou edifici ja construït s’està pendent d’executar-se una sentència judicial de finals del 2013 emesa arran d’una denúncia d’un veí. La sentència declarava que dues de les façanes (la sud, al carrer Abat Oliva, i l’est) vulneraven el pla d’ordenació urbanístic del sector. El juliol del 2022 el jutjat de Girona va donar la raó al recurs de l’ajuntament bisbalenc per no enderrocar l’edifici. La part contrària hi ha recorregut davant el TSJC.

Un total de dotze biblioteques locals de la demarcació, seguint els paràmetres del mapa de la lectura pública, també necessiten ampliació o un nou espai. Són Bescanó, Cassà de la Selva, Castell-Platja d'Aro, l'Escala, Roses i Sils. A més, n'hi ha que ja han posat en marxa la redacció de projectes amb ajuts de la Diputació. A finals d'aquest any s'ha d'acabar la redacció del projecte executiu de la nova biblioteca d'Arbúcies mentre que el 2021 es va redactar el de Caldes de Malavella. Els ajuts de la Diputació per a la biblioteca caldenca inclouen el mobiliari i la senyalització. El consistori de Caldes de Malavella projecta un nou equipament que inclogui també un centre cultural i sales per a entitats situat a la seu de l'antic ajuntament, al costat de l'actual biblioteca. Celrà també ha rebut un ajut de la Diputació per revisar el projecte bàsic i executiu al llarg d'aquest any. En el cas de Llançà, va rebre el 2021 un ajut del PUOSC de la Generalitat de 120.000 euros per ampliar la biblioteca dins la casa de cultura. A principis de l'any passat es van iniciar les obres per construir la nova biblioteca a Santa Cristina d'Aro en una parcel·la al nou barri de la Teulera. Amb una subvenció de 800.000 euros aportats per la Diputació i la Generalitat, i després d'una aturada per l'encariment dels materials, les obres s'han reprès i la idea és que finalitzin el setembre. El maig passat, l'Ajuntament de Tossa de Mar va aprovar la redacció del projecte bàsic de construcció d'una nova biblioteca a la població. També està pendent de posar-se en funcionament la nova biblioteca pública de l'Estartit, Mar de Llibres. Les obres van començar a finals del 2020 i l'edifici ja està enllestit. Quant a les denominades biblioteques filials, situades en municipis de menys de 5.000 habitants, que necessiten ampliar-se, hi ha la de Sant Joan de les Abadesses, que disposa de l'ajut de la Diputació per al projecte executiu en un nou emplaçament. També té una subvenció de la Diputació per redactar el projecte la biblioteca de Vilobí d'Onyar. El 2021 es va començar a construir la biblioteca de Vilablareix, però es va paraitzar per renúncia de l'empresa adjudicatària. Les obres es van reprendre a finals de l'any passat.

Punts d'informació i lectura

El Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona ofereix una Xarxa de Punts d'Informació i Lectura (XPIL) destinada a les localitats amb menys de 3.000 habitants. És un dels trets diferencials, un servei únic que hi ha a les comarques gironines. En total n'hi ha quinze. Per exemple, a Argelaguer, amb 417 habitants, tenen un fons de 3.767 exemplars, i l'any 2021 es van realitzar 175 préstecs

Publicat a: El Punt, 10 d'abril de 2023

Font del document: <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2275497-biblioteques-que-s-han-quedat-petites.html>